

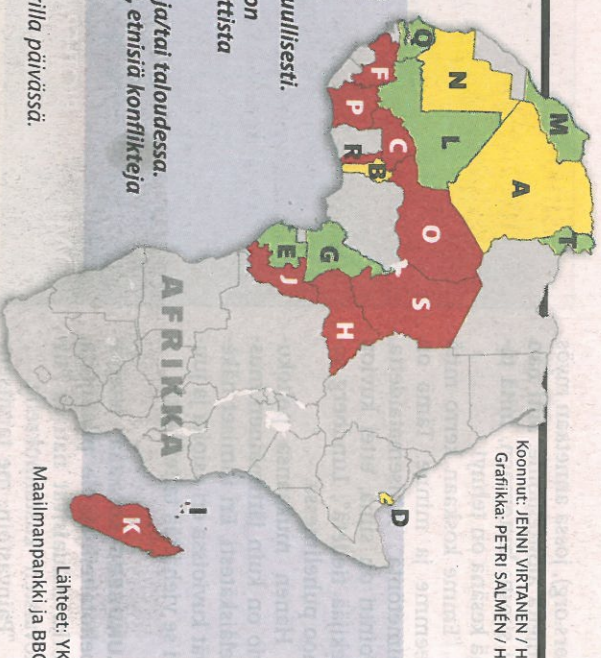
Ranskan entiset siirtomaat Afrikassa ovat kehittyneet eri tahtiin

valtio	asukasluku, miljoonaa as.	elinänsodote, vuotta	bkt/asukas ¹ , dollaria	köyhyyserajan ² alapuolella, %	hedelmällisyysluku ³	lippu
A Algeria	34,9	74	4 845	24	2,4	
B Benin	8,8	61	771	47	5,5	
C Burkina Faso	15,8	53	522	46	5,9	
D Djibouti	0,86	55	1 030	19	3,9	
E Gabon	1,5	60	10 037	5	3,4	
F Guinea	10,0	57	386	70	5,5	
G Kamerun	19,5	51	1 226	33	4,7	
H Keski-Afrikan tasavalta	4,4	47	458	62	4,8	
I Komorit	0,68	65	824	46	4,0	
J Kongon tasavalta	3,7	54	2 966	54	4,4	
K Madagaskar	19,6	60	495	68	4,8	
L Mali	14,0	48	688	51	5,5	
M Marokko	32,0	71	2 769	3	2,4	

HS 29.8.10

Väri kertoo valtion tilanteen
 Toimiva demokratia tai sellaisiksi valkaasti pyrkivä. Selviää taloudellisesti vähintään kohtuullisesti.
 Suhteellisen vakaa maa, joka on onnistunut parantamaan poliittista tai taloudellista asemaansa.
 Vakavia ongelmia hallinnossa ja/tai taloudessa. Kansalaisten asema alisteinen, etnisiä konflikteja ja/tai ihmis oikeusrikkomuksia.

¹⁾ Bkt-tiedot vuodelta 2008.
²⁾ Ihmiset, jotka elävät alle 1,25 dollarilla päivässä.
³⁾ Naisen keskimääräinen lapsiluku.

Lähteet: YK, Maailmanpankki ja BBC

Ranskan valloittama Afrikka voi huonosti

Siirtomaahistoria painaa yhä

Ranskaa ei voi syyttää kaikesta, kamerunilainen tutkija.

Jenni Virtanen HS

ELOKUUN on ollut juhlan aikaa Ranskan entisissä siirtomaissa Afrikassa. Kaikkiaan yhdeksän maata itsenäistyi elokuussa 50 vuotta sitten.

Yksi juhlijousta oli Kongon tasavalta (Brazzavillen Kongol). Ranskan presidentti Nicolas Sarkozy on suitsuttanut 26 vuotta vallassa olleen presidentti Denis Sasso Nguesso tekoja Kongon vakauttamiseksi. Kahdeksan presidentin ja puolenkymmenen valtiolankappauksen jälkeen Kongon ottaa vihdoin horjuvia enstakeleita kohti demokratiaa. Juhlaparaatia seurasi kuitenkin katkeoitunut kansa. Verisestä sisällissodasta on kulunut vajaa kymmenen vuotta, mutta Kongon on edelleen etnisesti ja poliittisesti jakautunut. Olijyrit ovat valuneet ulkomaille ja syytösten mukana presidentti Nguesson lähipiirille. Hyvät uutiset tuntuvat tule-

GUY-GERVAIS KITINA AFP

Kongon tasavallan presidentti Denis Sasso Nguesso on yksi Afrikan pisimpään hallinneista johtajista. Nguesso esiintyi 15. elokuuta Kongon itsenäisyypäivän juhlissa pääkaupungissa Brazzavillessä.

van liian myöhään. Brazzavillen Kongo pääsi valtuuttamaan IMF:n köyhien maiden velkasovittelun tämän vuoden tammiukuussa.

”Maamme ei ole täysin itenäinen ennen kuin kansamme on vapautunut köyhyyden ikeestä”, myönsi presidentti juhlapuheessaan.

Beninissä itsenäisyysjuhlinnassa varjosi tuore skandaali. Presidentti Boni Yayin epäil-

jän syyllistyneen jättinuokan kavallukseen pyramidihuijauksia tehtälleen Bernard Madoffin tyylillä. Tavalliset beniniläiset houkuteltiin mukaan sijoitusyhtiöön, joka ka-

tosi 192 miljoonan euron rahavarannot mukanaan. Sijoituksille luvattiin jopa 50 prosentin tuottoa.

Tähän mennessä kavallus on johtanut yhden ministerin eroon. Jos skandaali räjähtää käsiin, Beninille jää vain vä-

lehen perustavanlaatuisesti päätöksissä Ranskan entisissä siirtomaissa.

KONGON ja Beninin esimerkiksi osoittavat, että jokin on edelleen perustavanlaatuisesti päätöksissä Ranskan entisissä siirtomaissa.

Monesta sotkusta voi syyttää siirtomaavaltia. Monien alusmaiden talous nojaa edelleen siirtomaajan malliin.

Monesta sotkusta voi syyttää siirtomaavaltia. Monien alusmaiden talous nojaa edelleen siirtomaajan malliin.

Rahakavrien, kuten kahvin ja puuvillan, viljely on yleistä.

Presidentti Sarkozy on yrittänyt tehdä eroa edeltäjänsä Afrikan-poliittikkanaan. Hän on luvannut kehitysapua vain malleille, joissa tuetaan demokratiakehitystä ja toivonut, ettei Ranskan sotilaiden tarvisisi pitää loputtomasti kuria itsenäisissä Afrikan maissa. Afrikan sijoitettuja sotilaita on 5 000.

Osoituksena uudenlaisesta suhteesta Sarkozy nimesi vuoden 2010 Afrikka-vuodeksi ja kutsui yli kymmenen entisen siirtomaan sotilaat marssimaan yhteiseen paraatiin heinäkuun kansallispäivänä.

VANNAA siirtomaavaltia on vähän hiinkin helppo syyttää, sanoo Kamerunista lähtöisin oleva tutkija Achille Mbembe. Useita kirjoja siirtomaan-ajasta kirjoittanut Mbembe paitsaa Afrikkaa totuuskilla, jotka se mieluiten jättäisi kuulematta.

”On älyllistä laiskuutta sanoa, että ongelmat ovat Ranskan syytä”, hän sanoi sanomalehti Libérationissa heinäkuussa.

Suurin syy kurjuuteen ovat vallanhimoiset johtajat, joiden ainoa tavoite on pitää paikkansa ikuisesti, Mbembe kirjoittaa useissa sanomaleh-

disissä julkaistussa esseessään. Mbemben mukaan muutosta ei tule ennen kuin kansa itse kiinnostuu muutoksesta ja perustaa tarpeeksi vahvoja instituutioita tukemaan sitä.

”Moni afrikkalainen maa on täynnä vain ihmisihaisista massa, joka on täysin hyödytöntä. Se kerää voimansa väkivallasta ja tarttuu mihin tahansa uskuntoon, joka on tarjolla”, Mbembe tilittää.

SUURIN ongelma on se, että väkivallalla ei ole poliittista päämäärää. Ihmiset elävät sodista ja konflikteista, mutta eivät halua saavuttaa niillä mitään. Etnisen väkivallan juuret ulottuvat Afrikassa paljon siirtomaan-aikaa pidemmälle.

Ranska on toki tehnyt oman osansa: tukenut läpimätiä hallituksia, sortunut korruptioon ja jopa salamurhiin. Myös 1900-luvulla muotoutunut kaupapolitiikka on tehnyt Afrikan maat riippuvaisiksi länsimaiden tarpeista.

Mbemben mielestä kaikki palautuu maahan. Silloin kun Afrikka hyöttyi rikkautensa taan, maanosalla on vihdoin menestyksen mahdollisuudet.

”Korruptiosta ja luonnontarvojen riistosta pitäisi tehdä rikoksia ihmis oikeuksia vastaan”, Mbembe ehdottaa.